

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälso- och
sjukvårdsförvaltningen, Eva Åkesson Enelo

Sammanträdesdatum
2024-12-11

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10886

Organ
Hälso- och sjukvårdsnämnden

Utredning minskning/nedläggning av Patientbiblioteket USÖ

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att Hälso- och sjukvårdsförvaltningen reducerar verksamheten vid Patientbiblioteket USÖ till att enbart erbjuda bibliotekstjänster för prioriterade grupper.

Sammanfattning

Efter att hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp beslutat att verksamheten vid Patientbiblioteket USÖ antingen ska reduceras eller upphöra vid årsskiftet, tillsattes en utredning i syfte att se över risker och konsekvenser med dessa alternativ för barn och unga, särskilt utsatta grupper och nationella minoriteter. Under hösten 2024 förlängdes avtalet med Örebro kommun till den sista mars 2025.

Utredningen gör bedömningen att det finns behov av ett fortsatt utbud av bibliotekstjänster som tillhandahålls till prioriterade patientgrupper inom hälso- och sjukvården. Samtidigt ser utredningen att Patientbiblioteket USÖ:s nuvarande breda verksamhet inte kan anses höra till hälso- och sjukvårdens uppdrag. Utredningen föreslår därför att hälso- och sjukvårdsledningen ser över möjligheten till ett omvandlat samarbete och avtal med Örebro kommun avseende bibliotekstjänster inom hälso- och sjukvården på USÖ och rättspsykiatri.

Ärendebeskrivning

Örebro kommun driver Patientbiblioteket på Universitetssjukhuset i Örebro (USÖ) på uppdrag av Region Örebro län. Under 2023 betalade Hälso- och sjukvårdsförvaltningen knappt 3,8 miljoner kronor till Örebro kommun. Hälso-

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälso- och
sjukvårdsförvaltningen, Eva Åkesson Enelo

Sammanträdesdatum
2024-12-11

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10886

och sjukvårdsförvaltningen bekostar såväl lokaler som den utrustning som krävs för Patientbiblioteket USÖ:s verksamhet. Den sammanlagda interna årskostnaden uppgår till knappt 1 miljon kronor årligen. Från och med 1 juni 2024 trädde ett nytt avtal i kraft, som innebar en neddragning av ersättningen till verksamheten med 20 procent. Besparingen har skett genom att dra in på mediekostnader, evenemang och föreläsningar. Biblioteket har sex anställda, fördelat på fem och en halv tjänster. Verksamhetens målgrupper är patienter, anhöriga, närstående samt personal på USÖ. Utöver verksamheten vid USÖ, som bland annat består av uppsökande verksamhet på avdelningar, servar biblioteket även rättspsykiatrins patienter.

Utredningen har haft i uppdrag att se över risker och konsekvenser med reducering alternativt nedläggning för barn och unga, nationella minoriteter och särskilt utsatta grupper. För dessa grupper är utredningens bedömning att Patientbiblioteket USÖ fyller en funktion som är svår att ersätta inom hälso- och sjukvårdens egen verksamhet. Av allt som utförs vid Patientbiblioteket USÖ är den uppsökande verksamhet som riktar sig mot barn och unga och inbegripande samt deponeringarna till rättspsykiatri de som framstår vara av störst vikt. Utifrån verksamheternas perspektiv innebär utbudet alltifrån möjlighet till distraktion till att motverka isolering under tvångsvård.

Bedömningen är att Patientbiblioteket USÖ är en väldimensionerad verksamhet, som även i en reducerad form skulle kunna leverera bibliotekstjänster till hälso- och sjukvården. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har att prioritera utifrån sin tilldelade budget. Att bekosta och upprätthålla en verksamhet som levererar tjänster som även erbjuds inom den kommunala folkbiblioteksverksamheten kan inte anses ingå i hälso- och sjukvårdens uppdrag. Utredningen föreslår därför att hälso- och sjukvården avtalar med Örebro kommun om bibliotekstjänster för prioriterade grupper inom hälso- och sjukvården.

Beredning

Information på sammanträde med hälso- och sjukvårdsnämnden 2024-11-13.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

För att ta del av barn och ungas egna perspektiv på frågan om Patientbibliotekets verksamhet besökte utredningen ett möte med Expertrådet Barns röster i vården (BRIV), som leds av lekterapin inom barn- och ungdomsmedicin. Utredningen inhämtade även synpunkter från Sverigefinska

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälso- och
sjukvårdsförvaltningen, Eva Åkesson Enelo

Sammanträdesdatum
2024-12-11

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10886

samrådet i Örebro län. Det är en relativt stor andel som lånar medier för personer med läsnedsättning, vilket bör tas i beaktande vid fortsatt arbete. Antal utlån, tillsammans med dialogen som förts med Sverigefinska samrådet, gör att utredningen ser att varken reducering eller nedläggning kan förmodas leda till några väsentliga risker eller konsekvenser ur nationella minoriteters perspektiv. Enligt Bibliotekslagen (2013:801) 4 § och 5 § ska bibliotek inom det allmänna biblioteksväsendet ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer som har annat modersmål än svenska. Förslag till beslut är att fortsatt biblioteksservice ska ges i någon form. I sådant fall kommer det, i enlighet med bibliotekslagen, finnas utbud för personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer som har annat modersmål än svenska. Förslag till beslut tillvaratar även barns möjligheter till fortsatt biblioteksservice vid sjukhusvistelse.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut väntas utmyнна i en reducerad verksamhet och ett omvandlat avtal med Örebro kommun som i sin tur leder till en ekonomisk besparing för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Örebro län.

Uppföljning

Utredningsarbetet återrapporteras till hälso- och sjukvårdsnämnd.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM 2024-12-11
Patientbiblioteket USÖ, rapport

Jonas Claesson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Skickas till:

(Ange vem/vilka beslutet ska skickas till)